

ZASAZENÍ OKOLNOSTÍ VZNIKU ALBA MINSTREL IN THE GALLERY (KTERÉ BÝVÁ PŘIPISOVÁNO KAPELE JETHRO TULL) DO HISTORICKÝCH SOUVISLOSTÍ

Studium historických spisů, které léta ležely nepovšimnuty v depozitáři polského královského hradu Wawel, přineslo po mnohaletém úmorném studiu pana Abdula Alího Abdalláha, jemenského amatérského historika (zajímavé je, že polsky neumí ani slovo, což mu však v dnešní době nijak nebrání studovat historické spisy v polštině), naprosto nečekané objevy na poli historické vědy, které se velice překvapivě, byť jen okrajově, dotýkají i okolností vzniku skladeb art-rockové kapely Jethro Tull, která je nahrála v roce 1975 na album „Minstrel In The Gallery“. Z mnohasetstránkového spisu tohoto amatérského historika vyjímáme na následujících řádcích pasáže týkající se právě oněch výše zmíněných skladeb a jejich souvislostí s hradem Wawel:

Skupina anglických hudců, kteří si říkali "Squirrel Cousins" a kterým (jak díky výše zmíněné historické práci vyšlo najevo - pozn. překladatele) Jethro Tull ve 20. století ukradli sedm skladeb a nahráli je (bez uvedení skutečných autorů!) na desku Minstrel In The Gallery, měla v 17. století potullku (dnes bychom asi nejspíš řekli „turné“) po Evropě. Díky náhodnému setkání s královskou družinou ve wawelských hvozdech byli 2. února léta Páně 1668 poctěni tím, že směli zahrát na polském královském dvoře, v jantartullově sále královského hradu Wawel. Ceremoniář je tehdy (jak jinak než polsky) uvedl před polského krále. Jeden z hudců, který již polštinu trochu pochytíl a porozuměl tak díky tomu poslední ceremoniářově větě, ji zopakoval anglicky a následně se pokusil roztleskat krále s královnou, což se mu i trochu podařilo (král s královnou skutečně - byť jen velice chladně - zatleskali) - a poté onen hudec začal hrát skladbu Minstrel In The Gallery. Nakonec ale měla tato skladba u krále a jeho choti tak velký úspěch, že potullní hudci směli odehrát dalších deset skladeb (jmenovitě Cold Wind To Valhalla, Black Satin Dancer, Requiem, One White Duck, Nothing At All, Baker Street Muse, Crash-Barrier Waltzer, Pig-Me And The Whore, Mother England Reverie a Grace) a až teprve poté se směla servírovat slavnostní večeře, což se u tohoto královského dvora nikdy před tím ani potom nestalo. Na slavnostní večeři pak král místo svých nedorazivších hostů (protože se ale jednalo o tchýni s doprovodem, tak jejich absence v podstatě ani nijak nelitoval) pozval i všechny hudce, kterým tato králova velkorysost přišla v mrazivých a pro skupinu hudců i hladových únorových dnech více než vhod. Králova tchýně s doprovodem nakonec dorazila kvůli špatnému počasí až druhý den v poledne. To však již byli naši hudci opět více než šest hodin na cestě, spěchali totiž zahrát císaři Rudolfovi II. Habsburskému do Prahy. Králova tchýně pak svému zeti do smrti nezapomněla, že na ni v ten den zbylo k obědu jen pár ohlodaných kostí z včerejší slavnostní večeře, která měla dokonce být původně na její počest.

Drobná poznámka překladatele týkající se nikterak zásadního rozporu v datování výše popsané události:

Byť je určení data této historické události trochu nejisté, to, že se to takto skutečně stalo, je naopak doloženo s naprostou jistotou. Některé prameny hovoří o 2. únoru léta Páně 1668, jiné o 12. červnu 1605. Druhé datum je z jiných historických souvislostí (především smrt císaře Rudolfa II. Habsburského 20. ledna 1612 v Praze) o trochu pravděpodobnější, nicméně zas tam neseď ta okolnost, že králova tchýně s doprovodem nedorazila včas kvůli silné vánici a dle legendy třímetrové vrstvě sněhu, která tehdy v okolí wawelských hvozdu ležela. Pro určení přesného data této události bude proto třeba ještě dalšího historického bádání, aby bylo možné s jistotou říci, kdy přesně se tato pro královu tchýni politováníhodná, pro krále a Squirrel Cousins šťastná a pro nás všechny ostatní s naprostou jistotou doložená historická událost odehrála.

Následuje 400 let starý divadelní scénář zvětčující tuto zajisté nejméně významnější událost v dějinách rockové hudby 17. století (tehdy se ovšem ještě samozřejmě říkalo „rockoková“ - pozn. překladatele: některé prameny používají i fonetický přepis tohoto slova, tzn. „rokoková“), tak jak se skutečně odehrála (resp. jen s drobnými odchylkami nutnými pro převedení na tehdejší divadelní jeviště):

SCÉNÁŘ:

Hudec 1:

"Musíme se vám přiznat, že máme nejen dvorního fotografa, což je támhle pan Král, který tedy ale dnes nefotí, protože na to už dávno má své lidi, kteří dneska naopak fotějí jeho, ale máme zcela nově i pana Dvorního Překladatele. A náš pan Dvorní Překladatel nám přeložil kousek jedné skladby... akorát, že ještě nevíme do jakého jazyka... on je totiž polyglot... a navíc dost nevypočitatelný... no, necháme se překvapit... On ten kousek té skladby totiž i sám přednese... Dámy a pánové, pan Dvorní Překladatel!"

Dvorní Překladatel (přijde za mohutného aplausu důstojně na pódium, třikrát bouchne o zem ceremoniálním vozembouchem, opře ho o odposlech, narovná si brýle, udělá dramatickou pauzu, rozhlédne se, zda ho všichni napjatě poslouchají, a pak začne číst z pergamenu):

"Mój Panie, moja Pani, stało się przypadkiem, że spotkaliśmy tych, ehm, wędrownych muzyków, którzy wam będą pokazywać, ehm, znośne piosenki podczas których się będziecie cieszyć z wielkiej radości...to i przez nieobecność waszych gości, która jest godna pożałowania. W takim razie mój Panie, moja Pani, to jest dla waszu zabawu!"

Hudec 2: (směrem ke Králi s Královnou):

"So, my Lord and Lady, for your entertainment!"

Hudec 2 pak zatleská, podobně jako to je na nahrávce, Král a Královna (a ostatní hudci) napodobí vlažné zatleskání - a následuje skladba Minstrel In The Gallery (během jejích prvních tónů si Hudec 3 půjčí od Dvorního Překladaatele ceremoniální vozembouch a od Šaška rolničky).

POZNÁMKY:

- Dvorní Překladatel je v kostýmu ceremoniáře a svou řeč čte z pergamenu (současná rekvizita - *pozn. překladatele: „současná“ z hlediska středověku, tzn. z našeho pohledu „středověká“*). Jeho promluvy jsou vedeny ke Králi s Královnou, ti jsou v nějakém výpravném kostýmu, mají k sobě Dvorního Šaška s rolničkami, od něhož si pak Hudec 3 s dovolením půjčí rolničky, na které bude hrát. Od Dvorního Překladaatele si také vypůjčí ceremoniální vozembouch. Vozembouchem bude o zem bouchat a na rolničky a ostatní perkuse bude hrát někde poblíž bubenických mikrofonů.

- Král a Královna s Dvorním Šaškem přijdou zhruba půl minuty před koncem předešlé skladby a sednou si na "trůn" (dvě výpravně pojaté židle) v levé části pódia (v prostoru basisty, který v akustickém intru nehraje), oblečení do současných (*pozn. překladatele: „současných“ opět z hlediska středověku, tzn. z našeho pohledu „středověkých“*) kostýmů. V polovině akustického intra opustí i se svými trůny pódium, aby uvolnili místo basistovi. Během skladby bude pod pódiem Král a Královna tančit a Dvorní Šašek křepčit.

- Houf daguerrotypů (*fotografů – pozn. překladatele*) bude fotit Krále s Královnou, obzvlášť během promluvy Hudec 1 ohledně toho, že na to "Král už dávno má své lidi" - resp. v ten okamžik všichni vytáhnou foťáky a začnou fotit zběsile Krále s Královnou, potom s focením mírně poleví, ale budou fotit po celou skladbu Minstrel In The Gallery všechno okolo.

Další výsledky historického bádání Bilba Veverky, pro změnu v divadelních archivech

Vzhledem k významu této události vznikly pak (předtím, než byla na začátku 20. století pozapomenuta) v průběhu 17., 18. a 19. století v mnoha tehdejších kočovných divadelních společnostech různé variace oslavující toto vsutkové přelomové hudební vystoupení v dějinách rockové, resp. rockokové hudby vůbec. Je jich ale bohužel tolik, že je zde nelze (z důvodu omezené kapacity těchto webových stránek) všechny vystavit. Vybírám z nich proto jednu, která výše zmíněnou událost popisuje sice výrazně jinak, než jak se ve skutečnosti odehrála, je však na druhou stranu velice zajímavá tím, že se jejímu autorovi do ní podařilo zakomponovat hned rovných sto překladů ceremoniářovy řeči do různých světových i lokálních jazyků.

Poznámka překladatele: z důvodu neúnosné délky tohoto scénáře jsem počet překladů ceremoniářovy řeči zredukoval na deset.

SCÉNÁŘ Č. 2:

Hudec 1:

„A protože se blíží konec našeho vystoupení, a protože následující skladba je v mnoha ohledech více než výjimečná, slovo má pan Ceremoniář, který ji uvede.“

Ceremoniář (směrem ke Králi s Královnou):

„Mój Panie, moja Pani, stało się przypadkiem, że spotkaliśmy tych, ehm, wędrownych muzyków, którzy wam będą pokazywać, ehm, znośne piosenki podczas których się będziecie cieszyć z wielkiej radości...to i przez nieobecność waszych gości, która jest godna pożałowania. W takim razie mój Panie, moja Pani, to jest dla waszu zabawu!“

Hudec 1:

„Asi by to chtělo aspoň trochu přeložit...“ (otočí se k ostatním hudcům) „Ujme se toho někdo?“

Hudec 2 (směrem k publiku - půjčí si Ceremoniářův pergamen a nejdřív ho komentuje a pak to z něj „překládá“):

„No, já ač hovořím plyně staroslověnsky, středověkou polštinou příliš nevládnou..., ale pan Ceremoniář, podle všeho, řekl něco v tomto smyslu:“

Hudec 2 „překládá“ z pergamenu:

„Můj pane, má paní, bylo dílem náhody, že jsme na tyto, ehm, potulné hudce natrefili, již Vám předvedou, ehm, obstojné písně, zatímco Vy se budete hodovními radostmi těšiti... i přes politováníhodnou nepřítomnost Vašich hostí. Nuže tedy, můj pane, má paní, pro Vaše obveselení!“

Hudec 2 pak dodá: „No, já myslím, že pan Ceremoniář pro jistotu, aby nedošlo k nějakému významovému posunu, vám to řekne ještě jednou nějakou jinou, obecněji srozumitelnou řečí, kterou ovládá.“

Ceremoniář (vezme si zpět pergamen a čte z něj):

„My Lord and Lady, we have fortuitously happened upon these, er, strolling players, who will provide you with, er, goodly tunes while you set about your prandial delights... albeit in the lamentable absence of your guests. So, my Lord and Lady, for your entertainment!“

Následuje skladba Minstrel In The Gallery.

Hudec 1:

„Pro ty z královských hostí, kterým se podařilo dorazit i přes třímetrové závěje v okolí tohoto rokokového klubu, bude uvedení této nejvýznamnější rokokové skladby, pro její věčnou slávu, nyní odrecitováno i v dalších světových i lokálních jazycích našich ctěných dorazivších hostí.“

Ceremoniář:

„*Mio signore, la mia signora è un caso che siamo sulla, ehm, incontrare, che vi mostrerà, uh, peccato la canzone, mentre si cercano gioie banchetto trapunte ... nonostante la deplorabile assenza dei vostri ospiti. Ebbene, mio signore, la mia signora, per il tuo divertimento!*“

Hudec 2:

„*My heer, my vrou was per toeval dat ons op die, uh, kom oor, wat sal jou wys, uh, te sleg nie die lied, terwyl u troosters banket vreugdes ... ten spyte van die betreurenswaardige afwesigheid van jou gaste. Wel, my heer, my vrou, vir jou vermaak!*“

Ceremoniář:

„*Nire Jauna, nire dama aukera, er, topo, nork erakutsiko dizu on gaudela zen, uh, too bad abestia, bilatzen duzun bitartean comforters oturuntza poz ... Zure gonbidatu regrettable eza arren. Beno ondoren, nire Jauna, nire dama, zure jolas egiteko!*“

Hudec 2:

„*Herrani, minun nainen oli sattumaa, että olemme, er, törmännyt vaeltelu, joka näyttää, tuota, liian huono biisi, kun etsit Peitot juhla iloja ... vaikka ei ole valitettavasti ollut vieraasi. No niin, herrani, minun nainen, sinun huvi!*“

Ceremoniář:

„*Uram, hölgyem volt véletlen, hogy mi vagyunk a, ööö, találkoznak vándor, aki megmutatja, uh, rossz a dal, miközben igyekeznek kényelmet lakoma örömei ... annak ellenére, hogy a sajnálatos hiánya a vendégeket. Nos, uram, asszonyom, az Ön szórakoztatására!*“

Hudec 1:

„Ještě že s náma spolupracuje i pan překladatel Google Překladač...“

Hudec 2:

„*Neruš! Fy arglwydd, fy wraig oedd trwy hap a damwain ein bod ar y er,, yn dod ar draws crwydro, a fydd yn dangos i chi, uh, yn rhy ddrwg y gân, tra eich bod yn ceisio llawenydd ddiddanwyr wledd ... er gwaethaf absenoldeb anffodus ar eich gwesteion. Wel, yna, fy arglwydd, fy arglwyddes, ar gyfer eich difyrrwch!*“

Ceremoniář:

„*Mo Tiarna, a bhí mo bhean trí sheans go bhfuil muid ar an er,, teacht ar fud na wandering, a thaispeáint duit, uh, ró-olc an t-amhrán, agus tá tú ag iarraidh sólas comforters féasta ... in ainneoin an easpa trua ar do aíonna. Bhuel ansin, mo thighearna, mo bhean, le do spraoi!*“

V originále následuje dalších 90 překladů...

<The End>

ADAPTACE PŮVODNÍHO SCÉNÁŘE PRO POUŽITÍ 4. ÚNORA LÉTA PÁNĚ 2012 VE VAGONU

SCÉNÁŘ Č. 3:

Hudec Veverka:

"Teď následuje taková drobná divadelní vložka... Dámy a pánové, přichází pan Pavel Švanda Dudák!"

Pavel Švanda (k publiku, když mluví o Králi, ukáže na něj) :

"Dobry večer. Táhle Bilbo Veverka mě poprosil, jestli bych se nepokusil uvést nějak stručně uvedení následující skladby, které by bez tohoto mého úvodu mohlo být i trochu nesrozumitelné. Jde o to, že kapela má nejen svého dvorního fotografa, což je táhle náš pan Král, který tedy ale dnes nefotí, protože na to už dávno má svy lidi, kteří dneska naopak fotěj jeho, ale že kapela má zcela nově i svého dvorního uvaděče. Tím dvorním uvaděčem jsem, mimochodem, já, ale to není až tak podstatné. Podstatné je to, že kapela má také zcela nově i svého dvorního překladatele. A že ten jejich dvorní překladatel jim přeložil kousek jedné skladby... akorát, že nikdo neví do jakého jazyka... on ten dvorní překladatel je totiž polyglot... a navíc dost nevypočitatelný... no, necháme se překvapit... On ten kousek té skladby totiž i sám přednese... Dámy a pánové, přichází slovutný překladatel, polyglot, trubadúr, potulný pěvec na ochozu, veršotepec a bard v jedné osobě, pan Jetřich Tyl!"

Vláda Řepík alias Jetřich Tyl (přijde za mohutného aplausu důstojně na pódium, třikrát bouchne o zem ceremoniálním vozembouchem, opře ho o odposlech, narovná si brýle, udělá dramatickou pauzu, rozhlédne se, zda ho všichni napjatě poslouchají a pak začne číst z pergamenu):

"Mój Panie, moja Pani, stało się przypadkiem, że spotkaliśmy tych, ehm, wędrownych muzyków, którzy wam będą pokazywać, ehm, znośne piosenki podczas których się będziecie cieszyć z wielkiej radości...to i przez nieobecność waszych gości, która jest godna pożałowania. W takim razie mój Panie, moja Pani, to jest dla waszu zabawu!"

Bilbo Veverka: (směrem ke Kartullixovi s Vladčkou):

"So, my Lord and Lady, for your entertainment!"

Bilbo pak zatleská, podobně jako to je na originální nahrávce, Kartullix a Vladka (a ostatní členové kapely) napodobí to ostatní vlašné zatleskání, co tam je - a následuje skladba Minstrel In The Gallery (během jejich prvních tónů si Říša půjčí od Vládi Řepíka ceremoniální vozembouch a od Lexy rolničky).

POZNÁMKY:

- Vláďa Řepík je v kostýmu ceremoniáře (resp. snad půjde nahradit kostýmem xxxxxxxx - pozn. scénáristy: slovo bylo cenzurováno majitelem kostýmu) a svou řeč čte z pergamenu (středověká rekvizita). Jeho promluvy jsou vedeny ke Kartullixovi s Vladkou, ti jsou v nějakém výpravném kostýmu, nejlépe krále a královny, mají k sobě dvorního šaška (Lexu) s rolničkami, od něhož si pak Říša s dovolením půjčí rolničky, na které bude hrát. Od Vládi Řepíka si také vypůjčí ceremoniální vozembouch. Vozembouchem bude o zem bouchat a na rolničky a ostatní perkuse bude hrát někde poblíž bubenických mikrofonů.

- Kartullix s Vladkou a Lexa přijdou zhruba půl minuty před koncem předešlé skladby a sednou si na "trůn" (dvě židle) v levé části pódia (v prostoru basáka, který v akustickém intru nehraje), oblečení do středověkých kostýmů krále a královny. V polovině akustického intra opustí i s židlemi pódium, aby uvolnili místo basákovi. Během skladby pak bude pod pódium Kartullix s Vladkou tančit a dvorní šašek křepčit.

- Houf fotografů (Shimi starší, Shimi mladší, Shimiho Kačenka, Kačenčina Terežka, a třeba i někdo další...) bude fotit Kartullixe s Vladkou, obzvláště během promluvy Pavla Švandy ohledně toho, že na to "Kartullix má své lidi" - resp. v ten okamžik všichni vytáhnou foťáky a začnou fotit zběsile Kartullixe s Vladkou, potom s focením mírně poleví, ale budou fotit po celou skladbu Minstrel In The Gallery všechno okolo.

<The End, teď už doopravdy>

Z arabštiny a staroslověnštiny přeložil Bilbo Veverka